

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

16 юни 2014 г.

14:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Март 2014 г.¹

Средствата, управлявани от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 5.320 млрд. лв. към края на март 2014 година. Техният размер намалява с 44.6 млн. лв. (0.8%) в сравнение с март 2013 г. (5.365 млрд. лв.) и се увеличава с 58.7 млн. лв. (1.1%) спрямо края на четвъртото тримесечие на 2013 г. (5.261 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват със 116.4 млн. лв. (9.8%) от 1.183 млрд. лв. към март 2013 г. до 1.299 млрд. лв. към края на същия месец на 2014 година. Спрямо декември 2013 г. (1.261 млрд. лв.) те се увеличават с 38 млн. лв. (3%). Техният относителен дял в общия размер на активите към март 2014 г. е 24.4% при 22% към края на първото тримесечие на 2013 г. и 24% към декември 2013 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, намаляват със 72 млн. лв. (1.8%) от 4.087 млрд. лв. към март 2013 г. до 4.015 млрд. лв. към края на същия месец на 2014 година. Те нарастват с 26.4 млн. лв. (0.7%) спрямо декември 2013 г. (3.989 млрд. лева). Към март 2014 г. **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, имат най-висок относителен дял в общия размер на активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества** - 75.5% при 76.2% в края на първото тримесечие на 2013 г. и 75.8% към декември 2013 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация са извършени ревизии, периодите за които са посочени в съответните таблици.

Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност*.

² Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (S.125), съгласно *Европейската система от сметки '95* (ESA`95). Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 83, ал.1 от *Закона за здравното осигуряване*.

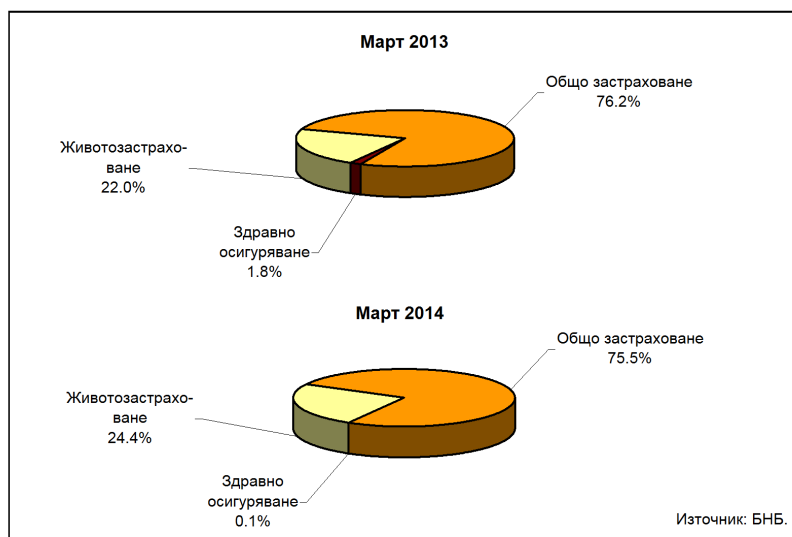
Съгласно промените в *Закона за здравното осигуряване*, здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по *Кодекса за застраховането* в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията *здравноосигурителни дружества* са включени данните за тези дружества, които към края на отчетния период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с *Кодекса за застраховането* или са в процес на ликвидация.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

Структура на активите според вида дейност

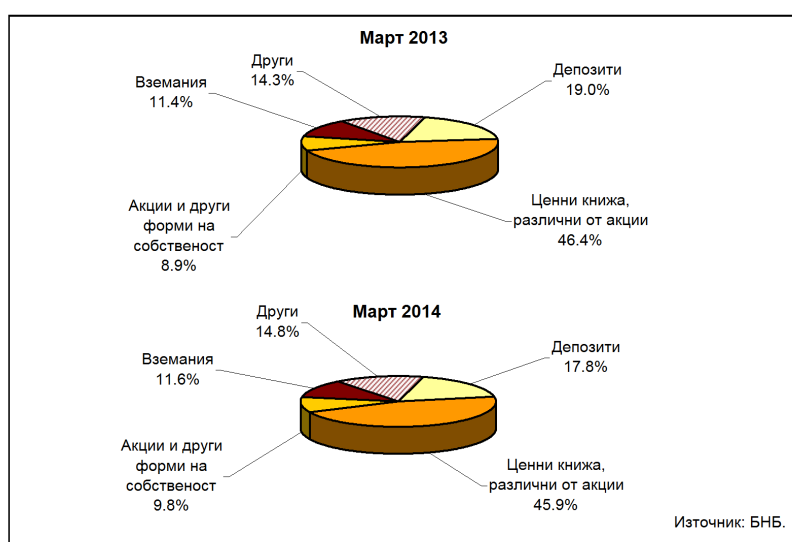
Графика 1

В **инструментите**, включени в активите на **застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества**, към края на март 2014 г. преобладават притежаваните **ценни книжа, различни от акции**, които на годишна база намаляват с 43.8 млн. лв. (1.8%) до 2.444 млрд. лева. Спрямо март 2013 г. **депозитите** намаляват със 72.5 млн. лв. (7.1%) до 947.8 млн. лв., а средствата във **вземания** нарастват с 3 млн. лв. (0.5%) до 614.7 млн. лева. В края на първото тримесечие на 2014 г. относителният дял на **ценните книжа, различни от акции**, е 45.9% при 46.4% към края на същото тримесечие на 2013 г., на **депозитите** – 17.8% при 19% към март 2013 г. и на **вземанията** – 11.6% при 11.4% към края на първото тримесечие на 2013 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

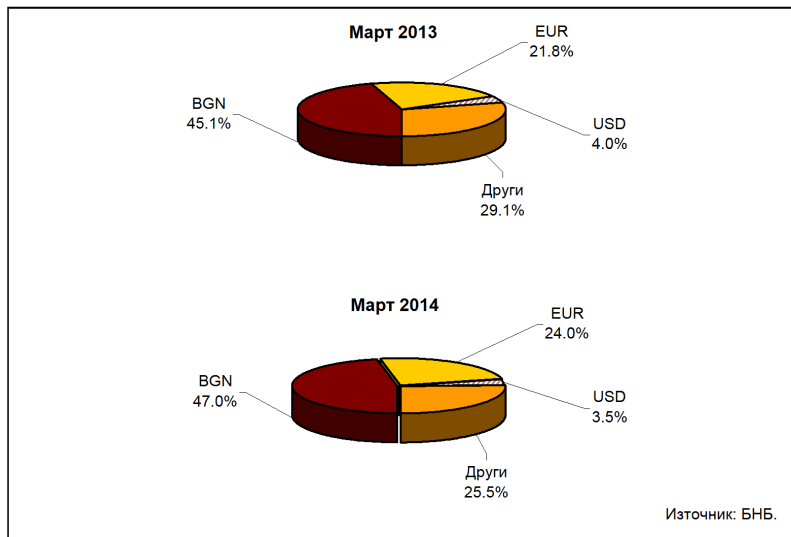

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* основен дял имат активите, деноминирани в **български лева**, които са 47% от общия размер на активите към края на март 2014 г. при 45.1% към края на първото тримесечие на 2013 година. Активите в **евро** са 24% при 21.8% към март 2013 година. Към март 2014 г. активите в **щатски долари** са 3.5% при 4% в края на първото тримесечие на 2013 г., а в **други валути** – 25.5% при 29.1% към март 2013 година.

Валутна структура на активите

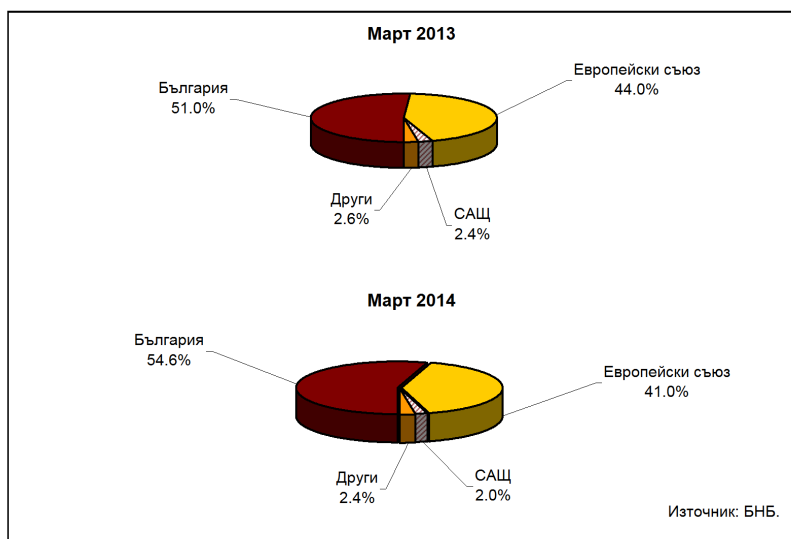
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на *застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества* на годишна база към март 2014 г. инвестициите в България се увеличават със 167.3 млн. лв. (6.1%) до 2.905 млрд. лв. при 2.738 млрд. лв. към март 2013 година. Техният относителен дял е 54.6% към края на март 2014 г. при 51% към края на същия месец на 2013 година. В края на първото тримесечие на 2014 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, намаляват на годишна база със 175.9 млн. лв. (7.5%) до 2.183 млрд. лв. при 2.358 млрд. лв. към март 2013 г., като относителният им дял към края на март 2014 г. е 41% при 44% в края на март 2013 година.

Географска структура на активите

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества към март 2014 г. са 5.320 млрд. лева. Собственият капитал е 1.795 млрд. лв. към края на март 2014 г., като намалява с 82.3 млн. лв. (4.4%) спрямо март 2013 г. (1.878 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на първото тримесечие на 2014 г. е 33.7% при 35% към края на същото тримесечие на 2013 година. Към март 2014 г. *застрахователните технически резерви* нарастват на годишна база с 96 млн. лв. (3.2%) до 3.105 млрд. лева.

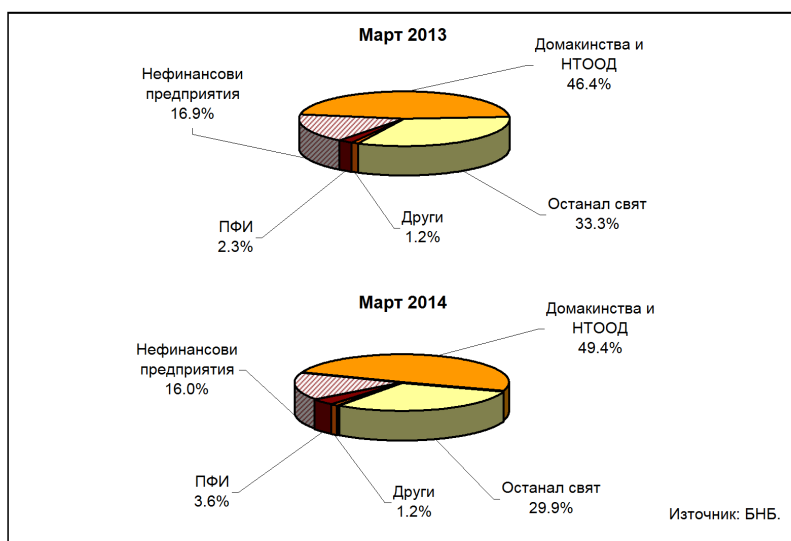
Застрахователни технически резерви⁶

Задълженията към **резиденти**, включени в *застрахователните технически резерви*, възлизат на 2.178 млрд. лв. към края на първото тримесечие на 2014 г. при 2.007 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* към март 2014 г. е 70.1% при 66.7% в края на първото тримесечие на 2013 година. Към март 2014 г. задълженията към сектор *Домакинства и НТООД* се увеличават със 137.9 млн. лв. (9.9%) до 1.533 млрд. лв. при 1.395 млрд. лв. към март 2013 година. Към края на първото тримесечие на 2014 г. техният относителен дял в общата сума на *застрахователните технически резерви* е 49.4% при 46.4% към март 2013 година. На годишна база към края на първото тримесечие на 2014 г. задълженията към сектор *Нефинансови предприятия* се понижават с 10.9 млн. лв. (2.2%) до 497.4 млн. лв. при 508.4 млн. лв. към март 2013 г. и са 16% от *застрахователните технически резерви* при 16.9% в края на първото тримесечие на 2013 година. Пасивите към *парично-финансови институции (ПФИ)* нарастват с 43.5 млн. лв. (64%) до 111.5 млн. лв. към края на март 2014 г. при 68 млн. лв. в края на първото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* е 3.6% в края на март 2014 г. при 2.3% към март 2013 година.

Пасивите към **нерезиденти** (сектор *Останал свят*) в края на първото тримесечие на 2014 г. намаляват със 75.1 млн. лв. (7.5%) до 927.2 млн. лв. при 1.002 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2013 година. Относителният им дял в общия размер на *застрахователните технически резерви* към края на март 2014 г. е 29.9% при 33.3% в края на март 2013 година.

Застрахователни технически резерви
Структура по институционални сектори^{5,7}

Графика 5

⁶ Анализът на динамиката на данните за *Застрахователните технически резерви* общо и по компоненти се базира на информацията от т. 5.1. и т. 5.2. на Таблица 4 от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В *Други* се включват сектори *Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове.*

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.03.2013 г.		30.06.2013 г.		30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	63	5 364.7	63	5 322.3	60	5 070.0	59	5 261.4	59	5 320.1
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1 182.7	18	1 188.8	18	1 231.9	18	1 261.1	18	1 299.1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	26	4 087.4	28	4 051.9	36	3 818.6	38	3 989.0	39	4 015.4
вкл. Презастрахователни дружества	1	2 035.8	1	1 962.2	1	1 725.1	1	1 769.1	1	1 783.3
Здравноосигурителни дружества	19	94.6	17	81.6	6	19.5	3	11.3	2	5.6

Предварителни данни. Данните за декември 2013 г. са ревизирани.

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравето осигуряване, здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията *здравноосигурителни дружества* са включени данните за тези дружества, които към края на отчетния период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

	31.03.2013 г.		30.06.2013 г.		30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.	
По инструменти	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 261.4	5 320.1					
Парични средства в каса	9.3	10.5	12.3	13.9	13.5					
Депозити	1 020.3	918.8	953.4	898.7	947.8					
Предоставени кредити	77.3	81.6	88.8	107.6	107.8					
Ценни книжа, различни от акции	2 488.2	2 535.0	2 275.0	2 384.5	2 444.4					
Акции и други форми на собственост	479.0	496.8	500.3	510.6	523.8					
- Акции (в т.ч. дялове на дозоворни фондове)	348.9	365.5	369.1	379.6	392.2					
- Други форми на собственост ²	130.1	131.3	131.2	130.9	131.7					
Инвестиционни имоти	145.2	156.0	154.1	169.1	173.2					
Финансови деривати	0.8	0.9	2.9	1.5	0.6					
Нефинансови активи	107.8	104.9	97.9	97.2	98.4					
Вземания	611.7	604.0	558.0	665.2	614.7					
- От преки застрахователни и здравноосигурителни операции	419.4	426.4	415.8	432.4	440.1					
- От презастрахователни операции	192.3	177.6	142.3	232.8	174.6					
Други активи	425.1	413.8	427.4	413.1	396.0					
По валути	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 261.4	5 320.1					
BGN	2 421.7	2 427.5	2 402.2	2 488.8	2 498.3					
EUR	1 169.5	1 206.5	1 157.6	1 254.1	1 278.2					
USD	215.0	226.2	185.0	176.1	185.2					
Други	1 558.5	1 462.1	1 325.2	1 342.3	1 358.4					

Предварителни данни. Данните за декември 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

	31.03.2013 г.		30.06.2013 г.		30.09.2013 г.		31.12.2013 г.		31.03.2014 г.	
По групи страни	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 261.4	5 320.1					
България	2 737.7	2 741.4	2 702.5	2 814.6	2 904.9					
Европейски съюз	2 358.5	2 305.8	2 136.9	2 217.5	2 182.6					
САЩ	129.0	134.5	107.4	104.2	104.2					
Други страни	139.6	140.6	123.2	125.1	128.4					
По институционални сектори	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 261.4	5 320.1					
Резиденти	2 737.9	2 741.2	2 702.4	2 814.5	2 904.8					
Нефинансови предприятия	49.6	71.6	73.3	125.1	139.0					
Парично-финансови институции	707.4	687.5	683.0	679.3	731.3					
Други финансови посредници	95.9	73.9	76.8	74.8	68.1					
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1					
Застрахователни компании и пенсионни фондове	4.7	4.7	4.7	7.3	7.3					
Държавно управление	689.2	708.2	663.6	702.4	734.5					
Домакинства и НТООД	68.8	72.3	75.7	81.8	85.9					
Други резиденти	1 122.2	1 123.0	1 125.2	1 143.7	1 138.6					
Нерезиденти (Останал свят)	2 509.7	2 465.7	2 257.5	2 335.8	2 303.4					
Некласифицирани	117.1	115.4	110.1	111.1	111.9					

Предварителни данни. Данните за декември 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.03.2013 г.	30.06.2013 г.	30.09.2013 г.	31.12.2013 г.	31.03.2014 г.
ОБЩО	5 364.7	5 322.3	5 070.0	5 261.4	5 320.1
1. Собствен капитал	1 877.5	1 914.8	1 629.6	1 726.5	1 795.2
2. Получени кредити	56.9	58.2	61.5	63.5	64.5
Резиденти	1.2	0.5	0.5	0.5	0.5
ПФИ	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4
НПФИ	0.9	0.1	0.1	0.1	0.1
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	0.9	0.1	0.1	0.1	0.1
Други финансови посредници	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	55.7	57.7	61.1	63.0	64.1
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	3.8	5.5	0.7	0.8	2.2
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	3.8	5.5	0.7	0.8	2.2
5. Застрахователни технически резерви	3 009.2	3 014.5	3 033.0	3 077.6	3 105.2
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	690.9	714.1	738.8	754.7	786.4
Резиденти	690.9	714.1	738.8	754.7	786.4
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2 318.3	2 300.4	2 294.2	2 322.9	2 318.8
Резиденти	1 316.0	1 318.6	1 301.7	1 379.1	1 391.6
ПФИ	68.0	65.5	60.7	111.1	111.5
НПФИ	1 248.0	1 253.1	1 241.0	1 268.0	1 280.0
Държавно управление	3.5	3.4	3.6	3.3	3.2
Други сектори	1 244.4	1 249.7	1 237.4	1 264.7	1 276.8
Други финансови посредници	22.1	19.1	20.9	21.3	23.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	9.5	8.9	7.9	8.8	9.6
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1
Нефинансови предприятия	508.4	514.7	498.6	489.8	497.4
Домакинства и НТООД	704.4	706.9	710.1	744.8	746.7
Нерезиденти (Останал свят)	1 002.4	981.8	992.5	943.8	927.3
6. Депозити, получени от презастрахователите	38.7	36.7	37.7	36.4	40.4
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	38.7	36.7	37.7	36.4	40.4
7. Задължения по застрахователни, здравноосигурителни и презастрахователни операции	238.3	151.4	156.1	217.5	171.2
Резиденти	95.1	94.1	94.5	101.9	95.3
Нерезиденти (Останал свят)	143.2	57.3	61.7	115.6	75.8
8. Други	140.4	141.2	151.3	139.2	141.3
Резиденти	137.6	111.0	129.6	138.9	138.9
Нерезиденти (Останал свят)	2.8	30.3	21.7	0.3	2.4

Предварителни данни. Данните за декември 2013 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Застрахователните, презастрахователните и здравноосигурителните дружества.